

12. světový kongres o menopauze – reportáž

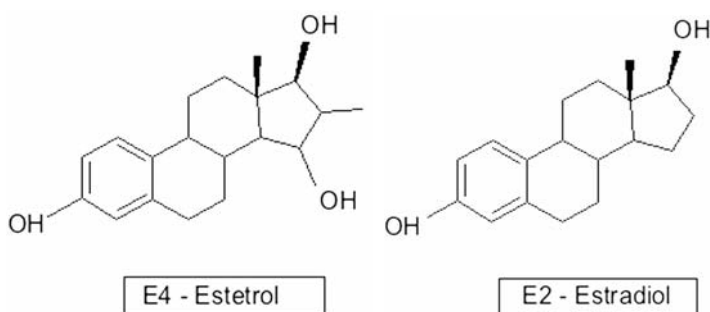
Mgr. Zuzana Bobrovová
Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Světový kongres o menopauze se koná každé tři roky a jsou zde prezentovány novinky z oboru gynekologie, farmakologie i toxikologie. Po minulém setkání v Buenos Aires v roce 2005 proběhl letošní 12. ročník ve španělském Madridu. Dny 19.–23. května se nesly v duchu motto „New Challenges in woman's health“.

Kongres byl věnován převážně tématům, spojeným s hormonální substituční léčbou (HRT – hormone replacement therapy). V popředí zájmu byly především bezpečnost podávání HRT v různých věkových skupinách, otázka nežádoucích účinků podávání různých typů HRT, jejich koncentrací (klasická 2 mg, nízkodávková – low dose – 1 mg a ultra-nízkodávková – ultra low dose – 0,5 mg)

a aplikačních forem (perorální versus transdermální).

Prostor byl dán také prezentaci nového typu estrogeneru – **estetrolu** (E4, **obrázek 1**). Právě ten by při menším počtu potenciálních nežádoucích účinků mohl v budoucnu nahradit běžně užívaný ethinylestradiol. Produkován játry plodu během těhotenství je selektivním modulátorem estrogenových receptorů (SERM – selective estrogen receptor modulators). Jeho výhodou je slabší interakce s jaterní tkání, snížené riziko tromboembolismu a kardiovaskulárních příhod. Díky antiestrogennímu působení v prsní tkáni chrání mléčnou žlázu před karcinomem prsu.

Obrázek 1. Chemická struktura nového estrogeneru estetrolu a klasického estradiolu

Několik bloků bylo věnováno také alternativním metodám léčby klimakterického syndromu. Indonéska sekce byla věnována pouze fytoestrogenům a jejich účinku při ovlivnění menopauzy. Přednášky přinesly zajímavé informace především o rozdílech v projevech klimakteria u asijských a evropských žen, které jsou dány rozdílnou životosprávou a množstvím fytoestrogenů v tradiční stravě. Prostor byl věnován extraktu z červeného jetele (*Trifolium pretense*), ploštičniku (*Cimicifuga racemosa*) i sóji luštinaté (*Glycine max*). Také jedno celé symposium bylo věnováno tématu přírodních možností a jejich účinnosti. Stacie Geller z USA uvedla přehled studií, jež byly provedeny k tématu bezpečnosti a účinnosti isoflavonů červeného jetele a sóji, Lily Stoanovska z Austrálie se věnovala účinku přísunu isoflavonů v potravě a Wolfgang Wuttke z Německa uvedl několik klinických studií s ploštičником.

Nejvýrazněji však do problematiky fytoestrogenů promluvil symposium francouzské společnosti Arkopharma. Prezentace tří klinických studií, provedených přímo se specifickým a standardizovaným extraktem sóji, přinesla do této oblasti nová fakta. Jako vůbec první studie s fytoestrogeny, odpovídající guidelines EMEA, byl proveden výzkum bezpečnosti sójového extraktu na endometrium (Santiago Palacios). Zúčastnilo se ho téměř 400 postmenopauzálních žen, kterým byl denně podáván přípravek se 70 mg isoflavonů (z toho 35 mg daidzeinu, 14 mg genisteinu a 21 mg glycitinu). Studie probíhala po dobu jednoho roku, přičemž část pacientek měla možnost zúčastnit se jejího tříletého pokračování. Pro získání výsledků byla provedena endometriální biopsie a transvaginální ultrazvukové vyšetření. Z celkového počtu žen byly po roce zjištěny proliferativní změny jen u jediné, což potvrdilo bezpečnost podávání sójových fytoestrogenů na endometrium.

Druhá prezentovaná bezpečnostní studie se týkala ovlivnění denzity prsní tkáně, což je velmi výrazný ukazatel rizika vzniku karcinomu mammy. B. Pernel vybral 166 pacientek ve věku 45–65 let a u nich opět prokázal nezávadnost dlouhodobého užívání standardizovaného extraktu ze sóji. Po roce užívání se u šesti žen z celkového počtu objevilo zvýšení denzity prsní tkáně, naopak u 13 pacientek se stav zlepšil.

Pier Mares zakončil toto symposium prezentací studie efektivity, jejímž cílem bylo prokázat účelnost podávání sóji, její příznivý vliv na kvalitu života ženy po menopauze a sledovat počet návalů horka, běžných u žen v klimakteriu. Bylo zařazeno 305 žen, jimž byl podáván sójový extrakt, nebo placebo. Po čtyřech měsících byl pozorován 60% pokles počtu návalů u pacientek, jež užívaly verum, což je signifikantně vyšší počet v porovnání s placebem ($p = 0,0095$). Kvalita života, hodnocená pomocí Kuppermana indexu, byla rovněž výrazně vyšší u žen, jež užívaly sóju. Lze tedy uzavřít, že byla prokázána jak bezpečnost, tak účinnost užívání standardních dávek sójového extraktu.

